

עפ"ג 67628/12/19 - מדינת ישראל נגד שי שושנה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 67628-12-19 מדינת ישראל נ' שושנה (אסיר) 11 פברואר 2020

בפני הרכב כבוד השופטים:
י. גריל, שופט עמית [אב"ד]
כ. סעב, שופט
ש. שטמר, שופטת עמיתה
המערערת:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד שרון איל

נגד
המשיב:
שי שושנה (אסיר)
ע"י ב"כ עו"ד בוריס שרמן
באמצעות הסניגוריה הציבורית

הודעת ערעור מיום 29.12.19 על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 26.11.19 ב-
ת"פ 63044-09-19.

פסק דין

א. בפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 26.11.19 ב-
ת"פ 63044-09-19, לפיו נדון המשיב (יליד 1998) לארבעה חודשי מאסר בפועל וכן הופעל במצטבר
מאסר מותנה בן שישה חודשים, ואילו שאר המאסרים המותנים הופעלו בחופף, כך שבסך הכל נגזרו על
המשיב 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 16.9.2019.

בנוסף, נגזרו על המשיב 3 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו.

כמו-כן, הוארך תוקף ההתחייבות הכספית בסך 4,000 ₪ למשך 18 חודשים נוספים, ואילו ההתחייבות הכספית
על סך 1,000 ₪ הופעלה ונקבע, שעל המשיב לשלם סכום זה בארבעה תשלומים שווים ורצופים.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

בתאריך 16.9.19 בשעת דיון באולם כב' השופטת שושנה פיינסוד-כהן בבית משפט השלום בעכו, הפריע המשיב למהלך הדיון, לא נשמע להוראות בית-המשפט, והוזהר על ידי בית-המשפט שאם לא יישמע פעם נוספת להוראותיו, יתנהל הדיון בהעדרו, אך המשיב המשיך בדרכו. או אז, הורה בית-המשפט למאבטח להוציא את המשיב מן האולם.

משניגש המאבטח למשיב וביקש להוציאו מן האולם, סירב המשיב ואזי קרא המאבטח לשני מאבטחים נוספים, ואלה ביחד הורו למשיב לצאת מן האולם ולעזוב את כותלי בית-המשפט.

המשיב פנה אל אחיו, בנוכחות המאבטחים, ואמר לו כי: **"בוא הולך להיות בלאגן אחושרמוטה"**, ולא נענה להוראות המאבטחים לעזוב את כותלי בית-המשפט.

כמו-כן איים המשיב על המאבטחים באומרו כי: **"חכו אני הולך להביא כלי ואני אראה לכם"**, והחל לרוץ לעבר דלת היציאה של בית-המשפט ועזב את המקום.

כעבור מספר דקות חזר המשיב אל רחבת בית-המשפט וניסה להיכנס לכותלי בית-המשפט, ואולם, אחיו אחז בו ומנע ממנו זאת. באותן נסיבות פנה המשיב באופן מאיים לעבר אחד המאבטחים וצעק לו: **"בוא"**. בתגובה השיב המאבטח למשיב: **"אל תאיים עלינו, אם תאיים - אתה תיעצר"**, ואזי איים המשיב על המאבטח באומרו כי: **"אני לא מאיים, אני מקיים"**, והתקרב אל המאבטח בצורה מאיימת תוך שהוא צועק ומתלהם.

המאבטח מצדו הודיע למשיב על מעצרו, וביחד עם מאבטח נוסף הם אזקו את המשיב תוך שהוא מתפרע ומשתולל.

לאחר שהמשיב נעצר והובל אל כותלי בית-המשפט על ידי המאבטחים, נפלה מרגלו של המשיב סכין מתקבעת שאורך הלהב שלה כ-9 ס"מ.

בהמשך לנסיבות אלה המשיך המשיב במעשיו, תוך שהוא משתולל, צועק ומקלל את המאבטחים שהובילו אותו והושיבוהו על ספסל בתוך כותלי בית-המשפט - הסנגור הפנה לסרטון מצלמות בית-המשפט ואף הציגו בפניו.

ג. טוענת המדינה, כי במעשיו אלה איים המשיב על המאבטחים בפגיעה שלא כדין בגופם, בשלומם ובחירותם, מתוך כוונה להפחידם ו/או להקניטם, ובנוסף, החזיק המשיב בסכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו מבלי שהוכיח כי החזיק את הסכין למטרה כשרה.

לפיכך ייחסה המדינה למשיב עבירה של איומים לפי סעיף 192 של חוק העונשין, התשל"ז-1977, והחזקת סכין שלא כדין לפי סעיף 186(א) של חוק העונשין.

ד. בישיבת בית-משפט קמא מיום 19.11.19 אישר המשיב, שהוא מבין את כתב-האישום ומודה בו, ולפיכך

הורשע המשיב בעבירות המיוחסות לו בכתב-האישום.

ה. בישיבה שהתקיימה בבית משפט קמא ביום 26.11.19 הגיש ב"כ המדינה את גיליון הרשעותיו הקודמות של המשיב וציין, כי לחובתו ארבעה מאסרים על-תנאי ברי הפעלה בסך מצטבר של 15 חודשים, וכן התחייבויות כספיות בסך מצטבר של 5,000 ₪, האחת בסך 1,000 ₪ והאחרת בסך 4,000 ₪.

ב"כ המדינה הפנה לסעיף 58 של חוק העונשין וציין, כי בהתאם לאמור בסעיף מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש מאסר מותנה, יישא בשתי התקופות בזו אחר זו אלא אם קיימים טעמים שיירשמו, וברירת המחדל להפעלת עונשי מאסר על-תנאי היא שאלה ירוצו במצטבר.

כמו-כן הפנה ב"כ המדינה לפלט המאסרים של המשיב.

ב"כ המדינה עמד על החומרה הקיימת במעשים בגינם הורשע המשיב, דהיינו, החזקת הסכין והאיומים נעשו בהיכל בית-המשפט, כשהמאיומים הם המאבטחים, והדבר נותן משנה חומרה לנסיבותיו של התיק.

ב"כ המדינה הוסיף, כי בדרך כלל המתחם שהמדינה טוענת לו בתיקים מסוג זה מתחיל ממאסר מותנה, אך בנסיבות שתוארו עמד ב"כ המדינה על-כך שהמתחם ינוע החל ממספר חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשים, וכן ביקש להפעיל במצטבר את כל המאסרים המותנים ברי הפעלה בגין הרשעותיו הקודמות של המשיב. כמו-כן הדגיש, ב"כ המדינה, שהסכין שהכניס המשיב לבית המשפט היא בעלת אורך להב של 9 ס"מ, והוא החזיק את הסכין בתוך כותלי בית-המשפט.

ו. הסנגור טען בפני בית-משפט קמא, כי בהתאם לסעיף 58 של חוק העונשין, מי שנדון למאסר בפועל ובית המשפט מורה על הפעלת המאסר המותנה, יישא הנאשם את המאסר המותנה שהופעל במצטבר לעונש המאסר בפועל שיוטל עליו, ואולם החוק שותק לגבי הפעלת מספר מאסרים מותנים.

הסנגור הפנה להוראת סעיף 45 של חוק העונשין, לפיה מי שמרצה מאסר ונדון למאסר נוסף הכלל הוא שהמאסרים ירוצו בחופף. אמנם, כך ציין הסנגור, שני הכללים אינם חלים במישרין על נסיבות המקרה, ואולם במסגרת שיקול הדעת שמפעיל בית-המשפט אין להתעלם מטיבם וממהותם של המאסרים המותנים, בגין מה הוטלו, וכמה זמן חלף מאז הטלתם.

אין בית-המשפט יכול לאפשר מצב שהעונש הכולל שיוטל יהיה עונש בלתי מידתי בהתחשב בנסיבות העבירה.

הסנגור הוסיף, שב"כ המדינה מבקשת להפעיל במצטבר את ארבעת המאסרים המותנים המסתכמים ב-15 חודשי מאסר. ואולם, לטענת הסנגור, כשקוראים את כתב-האישום וצופים בקלטת האירוע, המסקנה היא שעונש כפי שמבקשת ב"כ המדינה להטיל (4 חודשי מאסר בתוספת הפעלה של 15 חודשי מאסר מותנה) הוא

עונש שאינו הולם את נסיבות האירוע.

הסנגור ציין, שב"כ המדינה אישרה, כי במקרים מעין אלה עותרת המדינה בדרך כלל לטווח ענישה המתחיל ממאסר מותנה, אך מכיוון שמדובר במאבטחים, ומעשי העבירה התבצעו בבית המשפט, עמדת המדינה היא שטווח הענישה אמור להתחיל ממספר חודשי מאסר בפועל, ואולם, כך טוען הסנגור, עמדתו זו של ב"כ המדינה שגויה.

הסנגור מפנה לכתב אישום אחר שהוגש כנגד המשיב עצמו בגין איומים, ובו נגזרו עליו שלושה חודשי מאסר על-תנאי וקנס של 500 ₪, למרות שבאותו מקרה מדובר היה באיומים כלפי עובד סוציאלי בכלא, ואילו בענייננו, מדובר על איומים מרומזים.

הסנגור הוסיף וטען, שמתחם הענישה ההולם בגין האירוע עצמו אמור להתחיל במאסר מותנה לפי המדיניות הרגילה של התביעה ועד למספר חודשי מאסר בפועל שאותם ניתן לרצות בעבודות שירות, הואיל ואין דבר חריג בתיק זה, מה גם שלא נטען שהמשיב תקף את מי מבין המאבטחים.

איומיו של המשיב, כך ציין הסנגור, הם איומים מרומזים על המאבטחים, ובנוסף עבירה של החזקת סכין, הגם שבחקירתו טען המשיב, שהוא כלל לא זכר שיש לו סכין, ועוד הדגיש הסנגור, שהסכין לא הוחזקה על ידו בתוך כותלי בית-המשפט. המשיב, כך נטען, נעצר, נלקח בכוח אל תוך בניין בית-המשפט ובדרך מחוץ לכותלי בית-המשפט אל תוך הבניין, נפלה הסכין, בכניסה לבניין.

נוכח כל אלה טען הסנגור בפני בית-משפט קמא, שטווח הענישה אמור להתחיל במאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר בפועל או בעבודות שירות. הסנגור הוסיף, שהמשיב כבן 22, ומנהל מערכת יחסים זוגית עם צעירה שנכחה באולם בית-המשפט. את העבירות ביצע המשיב לאחר דיון מאוד טעון ומאוד סוער בתיק אחר שמתנהל כנגדו, שבו העידה אמו לחובתו. המשיב עבר באותו יום, כך נטען, חוויה מאוד קשה וטראומתית. אמו הוכרזה כעדה עוינת ונחקרה בחקירה קשה. המשיב היה בסערת רגשות נוכח העובדה שאמו עוברת חקירה שאותה ראה המשיב כחודרנית ומשפילה, ועל רקע זה הוא ביצע את העבירות שפורטו בכתב-האישום.

עוד הוסיף הסנגור, שהמאבטחים עצמם לא חשבו שאמירת המילים כמפורט בכתב-האישום מצדיקה לעצור את המשיב או לעכב אותו, הוא יצא את כותלי בית-המשפט ואזי התקרב בחזרה אל הכניסה לבית המשפט, אך לא נכנס פנימה. ההסבר לכך הוא, כך טען הסנגור, שבזמן שהמשיב יצא את בית-המשפט, נשארה קסדת האופנוע שאיתה הוא הגיע לבית המשפט, בפיקדון בכניסה לבית המשפט, וכן גם תרסיס גז פלפל.

לטענת הסנגור, חזר המשיב כדי לקחת בחזרה את רכושו, והתרחש האירוע עם המאבטחים שהחליטו לעצור אותו, ואז נמצאה הסכין.

באשר לנסיבותיו האישיות של המשיב טוען הסנגור, כי אביו סבל מהתמכרות לאלכוהול וסמים, והמערער סבל

מגיל צעיר מתנאי מחיה ירודים, שהה במשפחת אומנה עד גיל 13 ושהה במספר פנימיות ובמסגרות שונות. הסנגור הוסיף וציין, כי המערער ריצה עונש מאסר בהיותו קטין, וכמעט כל הרישום הפלילי שלו הם המאסרים המותנים שבית המשפט התבקש להפעיל במצטבר.

לטעמו של הסנגור, דרגת חומרתן של העבירות נשוא ההרשעות הקודמות אינה גבוהה ביותר, מדובר במעשים שבוצעו על ידי אדם צעיר, ובחלק מן המקרים אף בהיותו קטין, ללא הפעלת שיקול דעת.

נוכח כל האמור, טען הסנגור בפני בית-משפט קמא, שראוי להפעיל את המאסרים המותנים בחופף זה לזה, וככל שבית המשפט יטיל עונש מאסר בפועל בגין התיק הנוכחי, אזי החפיפה אמורה להיות חלקית לפחות למאסר זה.

הסנגור גם ציין, שהמשיב נטל אחריות למעשיו בהזדמנות הראשונה, נמנע מלנהל הליך הוכחות. עוד טען הסנגור, שבמהלך האירוע או אחריו, הותקף המשיב, הגם שהוא לא היווה סכנה, על ידי המאבטחים כשהוא אזוק ויושב על הספסל בתוך בית-המשפט, אך המאבטחים אף לא נחקרו באזהרה, הגם שהאירוע תועד במצלמות האבטחה.

בסיכום הדברים ביקש הסנגור, להסתפק בהפעלת המאסרים המותנים בחופף זה לזה, דהיינו, שישה חודשי מאסר בפועל, ולהימנע מלהפעיל את ההתחייבות הכספית של ₪ 4,000 בשים לב לכך שהמשיב מרצה עונש מאסר.

ז. ב"כ המדינה הפנה בתשובתו לטיעוני הסנגור ל-ע"פ 2336/16 **מזאריב נ' מדינת ישראל** (14.12.17) בציינו, שבאותו מקרה התקבל ערעור המדינה ובית המשפט העליון ציין, שככל שיש חפיפה בין המאסרים על-תנאי לבין ההפעלות שלהם, יתמוך הדבר בהצטברות העונשים.

ח. המשיב עצמו נשא אף הוא את דבריו בפני בית-משפט קמא, הדגיש שהוא עבר חיים לא פשוטים, והוסיף, כי נטל אחריות מתחילת האירוע, וכי הוא הביע חרטה על התנהלותו הן בתוך בית-המשפט והן על החזקת הסכין, וכן ציין, שבמהלך כל השנים שבהן הועמד לדין בפני בתי המשפט ביקש לקבל טיפול לשליטה בכעסים, אך בקשתו לא נענתה.

המשיב ביקש מבית משפט קמא, כי יוטל עליו מאסר ברף הנמוך ביותר, וחזר והביע את צערו, והוסיף, שבסך הכל ביקש לחזור וליטול את החפצים שהפקיד בכניסה לבית המשפט.

עוד פנה המשיב לנציגי המשמר שנכחו באולם בית-המשפט, הביע בפניהם את צערו, וציין, שהם עושים עבודה טובה ולא הייתה לו כוונה לפגוע בהם.

ט. בגזר-דינו נשוא הערעור ציין בית-משפט קמא כי דבריו של המשיב בתום הדיון המשפטי הותירו רושם של

אדם שקיבל אחריות על מעשיו, מודע לחומרתם ולאיסור שבהם, מצטער על כל מה שעשה ומבטיח שלא ישוב לבצע מעשים אלה.

גם בפנייתו של המשיב לאנשי משמר בית-המשפט שנכחו באולם הדיונים, הצער שהביע בפניהם, והתחייבותו שלא לחזור ולבצע מעשים אלה, ראה בית-משפט קמא חשיבות שיש בה כדי להעיד על קבלת אחריותו המלאה של המשיב על מעשיו.

בית-משפט קמא הוסיף וציין, שבמעשיו פגע המשיב בשלטון החוק, משאיים על משמר בתי-המשפט בתוך כותלי בית-המשפט, ומידת פגיעתו היא בינונית.

בקביעת מתחם הענישה הביא בית-משפט קמא בחשבון את העדר התכנון שקדם לחלק הראשון של העבירות משהתפרע המשיב באולם הדיונים ויצא משם, ואולם לאחר מכן חזר המשיב לבית המשפט, איים על המאבטחים, החזיק סכין, וכפי שמציין בית-משפט קמא, בפסקה 7 של גזר הדין: "**ולחלק זה היה תכנון**".

בית-משפט קמא הביא בחשבון, שאחריותו של המשיב לביצוע העבירות היא מלאה, וכן לקח בחשבון את הנזק שנגרם והיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות, את הנסיבות שהביאו את המשיב לביצוע העבירות, כולל אלה שנטענו על ידי הסנגור, לרבות הבנתו המלאה של המשיב למעשיו, והגיע לכלל מסקנה שמתחם הענישה ההולם מתחיל בשלושה חודשי מאסר בפועל ומסתיים ב-12 חודשי מאסר בפועל.

באשר לענישה בתוך המתחם הביא בית-משפט קמא בחשבון נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה: הפגיעה של העונש במשיב, בין היתר בהתחשב בגילו (יליד 1998), וכן לקח בית-משפט קמא בחשבון את נסיבות חייו הקשות של המשיב, כעולה מדברי הסנגור, והפנה להרשעותיו הקודמות בגין עבירות איומים, אלימות ועבירות נוספות.

חרף גילו הצעיר ריצה המשיב בחמש הזדמנויות קודמות מאסרים בפועל המצטברים יחדיו ל-5.5 שנות מאסר בפועל, הגם שהמשיב טרם הגיע לגיל 22, וארבעת המאסרים המותנים שהיו תלויים ועומדים כנגדו לא הרתיעוהו.

מצוין בית-משפט קמא, כי לדברי המשיב הוא לא זכה עד היום לטיפול בשליטה בכעסים והגיעה העת לשקם את המשיב ולגרום לו שלא לחזור ולבצע מעשים פליליים.

יחד עם זאת מוסיף בית-משפט קמא, שהוא אינו קובע שהמשיב השתקם, והוא אף אינו קובע שקיים סיכוי של ממש שהמשיב ישתקם, ולכן אין לרדת מן הסף התחנות של מתחם הענישה. ואולם, נוכח רצונו של המשיב להשתקם, המליץ בית-משפט קמא בפני שלטונות שב"ס לשלב את המשיב בתוכנית שיקומית כדי לשלוט בכעסיו וללמד אותו שאלימות איננה הדרך.

באשר למאסרים המותנים התלויים ועומדים כנגד המשיב החליט בית-משפט קמא לחפוף את כל המאסרים המותנים למאסר המותנה הארוך של שישה חודשים.

באשר לסף התחתון של מתחם הענישה החליט בית-משפט קמא להוסיף חודש אחד לסף התחתון (שהוא שלושה חודשי מאסר), כך שהענישה בגין התיק נשוא הדיון תעמוד על ארבעה חודשי מאסר בפועל, ושישה חודשי מאסר על-תנאי מופעלים במצטבר (כששאר המאסרים המותנים מופעלים בחופף לששת חודשי המאסר על-תנאי שהופעלו) כך שבסך הכל על המשיב לרצות 10 חודשי מאסר בפועל.

מבין ההתחייבויות הכספיות שבסך 1,000 ₪ ובסך 4,000 ₪ החליט בית-משפט קמא להפעיל את ההתחייבות הכספית על סך 1,000 ₪, ואילו את ההתחייבות הכספית בת 4,000 ₪ להאריך למשך 18 חודשים נוספים, וכן הוטלו על המשיב שלושה חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים.

י. בערעורה טוענת המדינה, כי מדובר במשיב אלים שבעברו שבע הרשעות קודמות במגוון עבירות ודרכו, כך נטען, היא דרך הפשע. באשר לעבירות נשוא הדיון טוענת המדינה, כי התנהגותו של המשיב בריונית, אלימה, ומשולחת רסן. מי שמעז לאיים על מאבטחים בבית משפט לעיני השופטת הדנה בתיק, ובהמשך חוזר לבית המשפט עם סכין, מוכיח שהוא אדם מסוכן מאוד וחסר עכבות. מדובר במשיב שיש לו בעיה רצינית של שליטה בכעסים המכיר רק אלימות כדרך לפתרון סכסוכים.

באשר למתחם הענישה שקבע בית-משפט קמא (3-12 חודשים) טוענת המדינה, שבית משפט קמא שגה משהשית על המשיב את הרף התחתון של המתחם. נוכח עברו הפלילי הכבד של המשיב, והעובדה שלא נרתע מארבעה מאסרים מותנים, ומשאין שום אופק שיקומי או טיפולי, היה על בית-משפט קמא לפסוק, לטענת המדינה, את הרף העליון של המתחם אותו קבע, מה גם שבית משפט קמא קובע, שהמשיב לא השתקם ואין סיכוי של ממש להשתקם.

המדינה טוענת, שנוכח הוראת סעיף 58 של חוק העונשין היה על בית-משפט קמא להפעיל את כל ארבעת המאסרים המותנים במצטבר, זולת אם קיימים טעמים מיוחדים שיירשמו, ובית משפט קמא לא נימק מדוע הוא חופף שלושה מן המאסרים המותנים ומפעיל במצטבר רק את המאסר המותנה הרביעי, הואיל ולא הייתה סיבה לחפיפה חלקית זו, ואין סיבה להקלה כשמדובר בנאשם אלים, חסר כל רסן ומשמעת.

המדינה עותרת לקבלת הערעור, החמרת עונש המאסר תוך הטלת הרף העליון של המתחם, וכן הפעלת המאסרים המותנים במצטבר ולא בחופף.

יא. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 6.2.2020, טען הסנגור בפתח הישיבה, שלדעתו שוגה המדינה בהבנת עובדות כתב-האישום שכן המפורט בכתב-האישום, מסעיף 5 ועד הסוף, לא התרחש באולם בית-המשפט, אלא המתואר בסעיפים 5 + 6 של כתב-האישום התרחש בתוך היכל המשפט, אך מחוץ לאולם המשפטים, והמתואר בסעיפים 7-11 של כתב-האישום התרחש ברחבת הכניסה של בית-

המשפט.

י"ב. לעיצומו של עניין, חזרה ב"כ המדינה על הטענות שפורטו בערעור, והדגישה, כי בנסיבותיו של המשיב הענישה שהוטלה (סה"כ 10 חודשי מאסר בפועל) איננה מספקת נוכח נסיבותיו של המשיב, הרשעותיו הקודמות, וארבעת המאסרים המותנים שלא הרתיעוהו.

לאחר שב"כ המשיב הראה לב"כ המדינה באמצעות מכשיר הסמארטפון שלו את הסרטון המתעד את האירוע, אישרה ב"כ המדינה שהמתואר בסעיפים 5-6 של כתב-האישום אכן התרחש במסדרון של בית-המשפט (ולא באולם המשפטים), אך חזרה על-כך שמי שמתפרע במסדרון, מאיים על מאבטחים וחוזר למקום עם סכין, עונש המאסר המוטל עליו אמור לעלות על ארבעה חודשים, והוסיפה, כי התפרעותו של המשיב החלה באולם המשפטים, אך האיומים היו במסדרון.

י"ג. סנגורו של המשיב, עו"ד בוריס שרמן, עשה את כל אשר ביכולתו למען מרשו-המשיב.

בין היתר טען, שבניגוד לקביעת בית-משפט קמא, מתחם הענישה ההולם בנסיבות העניין מתחיל במאסר על-תנאי ועד למספר חודשי מאסר בודדים אותם ניתן לרצות בעבודות שירות.

הסנגור הציג בפנינו את הסרטון המתעד את האירוע על מכשיר הסמארטפון שלו, כשבסרטון ניתן לצפות הן בהתרחשות במסדרון בית-המשפט (סעיפים 5 + 6 של כתב-האישום) לרבות עזיבתו של המשיב את בית-המשפט, כשהוא נראה יוצא משם בריצה. לאחר מכן ניתן לצפות בחזרתו של המשיב להיכל המשפט (סעיף 7 ואילך של כתב-האישום).

בנוסף צפינו בסרטון אחר (חרף התנגדות ב"כ המדינה), כשהסנגור מסביר, שסרטון זה מתייחס לשלב שלאחר נפילת הסכין, כשהמאבטחים מכניסים את המשיב להיכל המשפט, כשידיו אזוקות מאחור, מושיבים אותו בהדיפה על ספסל, ובהמשך, הצביע הסנגור על-כך שרואים בסרטון שהמשיב מוכה כשהוא אזוק.

לעצם העניין טען הסנגור, שהאיומים של המשיב היו איומים מרומזים-משתמעים, וכי עבירת האיומים שנעברה על ידי המשיב היא ברף הנמוך ביותר, והדבר אמור לבוא לידי ביטוי במתחם הענישה.

כמו-כן הגיש הסנגור לעיוננו את פרוטוקול הדיון שהתקיים ביום האירוע (16.9.19) ב-ת"פ (שלום עכו) 2666-07-18 מדינת ישראל נ' שי שושנה (הוא המשיב), דהיינו, הדיון שבו הורה בית-המשפט למאבטחים להוציא את המשיב מן האולם לאחר שלא נשמע להוראותיו של בית-המשפט להימנע מלדבר (עמ' 21 לפרוט', שם), והמאבטחים הוציאוהו מאולם המשפטים. יצוין, שגם אחיו של המשיב הוצא מן האולם לאחר שדיבר עם עדת התביעה (אמו - עמ' 13 לפרוט', שם).

בפרוטוקול זה מופיעה עדות אמו של המשיב, כעדת תביעה, שאף הוכרזה כעדה עוינת (שם, בעמ' 12-13 לפרוט'). הגם שצוין באותו פרוטוקול (עמ' 14, שם) ש:"**הנאשם צוחק**" ו"**הנאשם מתגלגל מצחוק**" טען הסנגור, שהמשיב היה מצוי אותה עת בסערת רגשות, כך גם אחיו ומדובר באירוע מאוד טעון מבחינת המשיב, ולא בסיטואציה רגילה.

לטענת הסנגור, האירוע נשוא כתב-האישום אינו בדרגה כה קשה שיש בה כדי להצדיק ענישה חמורה.

עוד ובנוסף, הגיש הסנגור פסיקה שנועדה לתמוך בטענתו לפיה הכלל אמור להיות שכאשר מופעלים מספר מאסרים מותנים נעשה הדבר תוך חפיפה ביניהם, ובין השאר הפנה הסנגור ל-ע"פ 4517/04 **מסראווה נ' מדינת ישראל** פ"ד נט(6) 119.

לטעמו של הסנגור, לא נפלה שגגה בגזר-דינו של בית-משפט קמא, ועל בית-המשפט לבחון את הענישה שהוטלה על המשיב במבט כולל. בשים לב לסרטונים שהוצגו ובנסיבות העניין, אין הצדקה, לדעת הסנגור, להתערב בגזר הדין הן משום שבית משפט קמא נימק היטב את מסקנותיו, והן בהתחשב בנסיבותיו הלא פשוטות של המשיב.

י"ד. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום שבעובדותיו הודה המשיב ועל פיהן הורשע, לפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 16.9.19 ב-ת"פ 2666-07-18 בבית משפט השלום בעכו, דיון שממנו הוצא המשיב, לגיליון הרשעותיו הקודמות של המשיב, לטיעונים לעונש שפירטו באי כוחם של שני הצדדים בפני בית-משפט קמא, ולאחר שגם עיינו בגזר-דינו של בית-משפט קמא, בערעורה של המדינה, בטיעוניהם המפורטים של באי כוח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 6.2.2020, לרבות בסרטונים שהציג בפנינו הסנגור באמצעות הסמארטפון, ולאחר שגם עיינו בפסיקה הרלוונטית, מסקנתנו היא שיש לקבל חלקית את ערעור המדינה.

ט"ו. אין להקל ראש בחומרת הנסיבות שבהן ביצע המשיב את שתי העבירות בהן הורשע, עבירות אשר בוצעו בבית המשפט:

עבירת האיומים כלפי המאבטחים לאחר שהוציאו את המשיב מאולם המשפטים, באומרו להם: "**חכו אני הולך להביא כלי ואני אראה לכם**", והחל לרוץ לעבר דלת היציאה של בית-המשפט, ובהמשך חזרתו של המשיב אל רחבת בית-המשפט, כשהוא מאיים על אחד המאבטחים: "**אני לא מאיים, אני מקיים**".

בהמשך: העבירה של החזקת סכין שלא כדין, כאשר הסכין נפלה מרגלו של המשיב לאחר שנעצר והובל אל כותלי בית-המשפט, ועסקין בסכין מתקבעת שאורך להבה כ-9 ס"מ.

נעיר עוד, כי לא נעלמה מעינינו טענתו של הסנגור, על-כך שהמאבטחים היו אלימים כלפי המשיב לאחר שנפלה הסכין מרגלו של המשיב שנעצר ונאזק, אך את טענותיו בעניין זה היה על הסנגור להביא בפני הרשויות המוסמכות.

ט"ז. כאמור כבר לעיל, הצביע בפנינו הסנגור על סערת הרגשות שבה היה נתון המשיב בדיון המשפטי שהתקיים בעניינו ב-ת"פ 2666-07-18, שבו העידה אמו כעדת תביעה שהוכרזה כעדה עוינת, דהיינו, אותו דיון שממנו הוצא המשיב על ידי המאבטחים מן האולם לאחר שלא הקשיב להערותיה של כב' השופטת, ואולם, אין בכך בשום פנים ואופן כדי להקהות מחומרת העבירה של החזקת סכין מתקבעת (שאורך להבה כ-9 ס"מ).

לא למותר להפנות לדברי בית-משפט קמא בפסקה 6 של גזר הדין: **"הנאשם במעשיו פגע בשלטון החוק, עת איים על משמר בתי המשפט בתוך כותלי בית-המשפט, ומידת הפגיעה היא בינונית"** וכן דברי בית-משפט קמא בפסקה 7 של גזר-דינו, בציינו, כי הביא בחשבון את העדר התכנון שקדם לחלק הראשון של העבירות ואולם: **"לאחר כן הוא שב לבית המשפט, איים על המאבטחים והחזיק סכין, ולחלק זה היה תכנון"**.

י"ז. על כל אלה יש להוסיף את הרשעותיו הקודמות של המשיב שאינו אלא כבן 22 (יליד ינואר 1998), שהורשע לראשונה בבית המשפט לנוער בחיפה בדצמבר 2012 (בהיותו בן פחות מ-15), במצבור עבירות של מעשה מגונה בקטין, אימים, היזק לרכוש במזיד, החזקת סכין, תקיפה סתם, שימוש בסמים לצריכה עצמית, גניבה, פריצה לבניין שאינו דירה, החזקת נשק חשוד כגנוב, סיוע לפריצה לרכב, מעשה מגונה תוך שימוש בכוח או אימים, ותקיפה הגורמת חבלה ממש, ונדון ל-18 חודשי מאסר בפועל.

ביולי 2013 נדון המשיב פעם נוספת בבית המשפט לנוער בחיפה בגין היזק לרכוש במזיד, החזקת סכין, ניסיון לתקיפת עובד ציבור, תגרה, אימים, פריצה לבניין שאינו דירה, הצתת רכב מנועי במזיד, שבל"ר ונטישה במקום אחר, תקיפה סתם, מעשה מגונה בקטין, ונדון ל-12 חודשי מאסר בפועל.

בינואר 2015 נדון המשיב בבית המשפט לנוער בחיפה ל-12 חודשי מאסר בפועל בגין תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש.

בנובמבר 2017 נדון המשיב בבית משפט השלום בתל-אביב בגין הפרת הוראה חוקית (2 עבירות) והחזקת סכין שלא כדין ונדון לשלושה חודשי מאסר בפועל, ושישה חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור על העבירות בהן הורשע (ובהן בין היתר: החזקת סכין שלא כדין).

בינואר 2018 נדון המשיב בבית משפט השלום בעכו בגין אימים ותקיפה סתם (בן זוג) ל-14 חודשי מאסר בפועל, וכן חודש מאסר מותנה שלא יעבור עבירת אימים (כפי שנקבע בערעור שהגיש המשיב לבית המשפט המחוזי).

במאי 2018 נדון המשיב בבית המשפט לנוער בנתניה בגין אימים ותקיפה סתם, ל-5 חודשי מאסר על-תנאי,

שלא יעבור כל עבירת אלימות לרבות איומים.

בנובמבר 2018 נדון המשיב בבית משפט השלום בטבריה בגין איומים למאסר מותנה בן שלושה חודשים.

מתוך 22 שנות חייו ריצה המשיב עד כה כ-5.5 שנים במאסר מאחורי סורג ובריח.

י"ח. אנו סבורים, כי בית-משפט קמא הקל עד מאוד עם המשיב כשהטיל עליו בגין העבירות נשוא הדין עונש מאסר בפועל קרוב מאוד לסף התחתון של מתחם הענישה, דהיינו, ארבעה חודשי מאסר בפועל, בהתחשב בכך שהמתחם הוא החל משלושה חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

בנוסף, ראה בית-משפט קמא לנכון להורות על הפעלת ארבעת המאסרים המותנים שהיו תלויים ועומדים כנגד המשיב באופן שהמאסרים המותנים בני חמישה חודשים, שלושה חודשים וחודש אחד ירוצו בחופף לששת חודשי המאסר על-תנאי שהופעלו במצטבר, וזאת מבלי שקיימים בעניינו טעמים שיש בהם כדי להצדיק את חפיפתם של ארבעת המאסרים המותנים.

אדרבה, העובדה שארבעת המאסרים המותנים לא הרתיעו את המשיב מלחזור ולבצע עבירת איומים, ולרבות עבירה של החזקת סכין, יש בה כדי להצביע על-כך שאין מורא החוק על המשיב.

יתר על כן, כפי שבצדק קבע בית-משפט קמא בגזר-דינו, פסקה 8: **"אינני קובע שהנאשם השתקם, כמוכן, ואינני קובע שקיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם"**.

אכן, המשיב הלין על-כך שלמרות השנים שבהן ריצה עונשי מאסר בפועל הוא לא זכה לעבור בין כותלי הכלא טיפול שיקומי וטיפול לשליטה בכעסים, ואכן רצוי כי תקופת שהייתו של המשיב בכלא תנוצל, בין היתר, גם על-מנת שיעבור טיפול כאמור, ואולם, אין בפנינו נימוק שיש בו כדי להצדיק את הפעלת ארבעת עונשי המאסר על-תנאי בחופף זה לזה.

י"ט. בצדק, הפנתה המדינה לע"פ 2336/16 **ריאד מזאריב נ' מדינת ישראל** (4.12.17) שם נקבע בפסקה 32:

"... נראה כי יש לקבל את טענת המשיבה בערעורה שכנגד, והיא כי יש להורות על ריצוי המאסרים המותנים שהוטלו על המערער במסגרת הרשעתו בפרשת 2012, באופן מצטבר זה עם זה ובמצטבר עם הטלת עונש המאסר במקרה זה, ולא באופן חופף. זאת, נוכח הוראת סעיף 58 לחוק העונשין, על פיה ככלל, תקופת מאסר על תנאי תרוצה באופן מצטבר על פני התקופה שנקבעה לעונש מאסר בפועל, כאשר בית המשפט רשאי לסטות מכלל זה אך מטעמים שיירשמו. כך גם, ככל שגדלה מידת הזיקה בין העבירה

הנוכחית לבין העבירה שבגינה הוטל עונש המאסר המותנה, כך תיטה הכף לטובת החלת ברירת המחדל של צבירת עונשים על פני החלתם בחופף (ראו גם: ע"פ 5974/13 מוחמד עודה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 12-14 (16.1.2014); ע"פ 8265/13 מלכיאל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה נ"ח (10.3.2016)). בענייננו, לא נמצאו טעמים המצדיקים השתת העונשים באופן חופף, כחריג לכלל של הצטברות עונשים. אדרבה, נוכח עברו הפלילי של המערער והעובדה שלא בחל מלשוב לסורו בחלופ זמן מועט ביותר, חרף המאסרים המותנים אשר הוטלו עליו בגין ביצוע מעשים דומים בעבר אשר כשלו מלהרתיעו, נוטה הכף בבירור לכיוון ברירת המחדל של צבירת עונשים על פני החלתם באופן חופף (ראו למשל: ע"פ 1880/14 עמאש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (19.11.2014)). זאת גם נוכח העובדה שעונש המאסר על תנאי שנגזר על המערער לא מילא, וזאת בלשון המעטה, את תכליתו ההרתעתית (ע"פ 4716/12 מדינת ישראל נ' דטסה, [פורסם בנבו] פסקאות 21-22 (6.6.2013)). אשר על כן ובצירוף נסיבות העבירה הנוכחית, קיימים טעמים כבדי משקל להפעיל את עונשי המאסר על תנאי באופן מצטבר - הן לגבי היחס בין שתי תקופות המאסר על תנאי שהוטלו על המערער, האחת למשך 18 חודשים והשניה למשך 6 חודשים, והן לגבי הצטרפותן לעונש המאסר בפועל שנקבע בתיק זה".

כ. הסנגור הפנה, בין היתר, ל-עפ"ג (מחוזי חיפה) 40239-08-15 מדינת ישראל נ' סאהג'יאן (11.11.15) שם ציין כב' הנשיא ר. שפירא, שלמרות שהיה מקום להפעיל לפחות חלק מן המאסרים המותנים במצטבר, ולא בחופף, הרי אין מתקיימים התנאים המצדיקים התערבות בגזר הדין של בית-משפט קמא.

ואולם, למעשה קיימת בדבריו של כב' הנשיא ר. שפירא הנמקה נוספת והיא:

"במקרה שבפנינו בחר המשיב לנהל אורח חיים עברייני ואין לו להלין אלא על עצמו. יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מהעובדה שמדובר במאסרים מותנים שנגזרו עליו לפני שנים רבות, על כל המשתמע מכך". (ההדגשה שלנו).

ואילו המקרה שבפנינו הוא מקרה שונה, שהרי המאסרים המותנים נשוא דיוננו הוטלו על המשיב בתאריכים 19.11.17, 2.1.18, 16.5.18 ו-14.11.18, דהיינו, לפני זמן לא רב כלל ועיקר.

כ"א. נוסף, כי איננו סבורים שיש באמור ב-ע"פ 4517/04 מסראווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ט(6) 119 (להלין: "עניין מסראווה"), כדי לסייע בידי המשיב ואנו מפנים לדברי כב' השופט א. א. לוי ז"ל בעמ' 135:

"... אכן, צבירתם של עונשים מספר תתאים בעיקר לסיטואציה שבה אין כל זיקה בין כמה עבירות, או אז כאשר חומרתן המופלגת של העבירות מחייבת כי העונשים ירוצו במצטבר. אולם עמוד 12

מקום שבו יש לראות בכמה עבירות כמשתייכות למסכת עבריינית אחת, כי אז הכלל הוא כי העונשים בגין יחפפו זה את זה (ראו ע"פ 269/78 חליוואה נ' מדינת ישראל [13], בעמ' 401-402). כזה הוא המקרה שבפנינו, שבו לעבירה בדבר נשיאתו של הנשק ללא היתר זיקה של ממש לביצועה של העבירה האחרת שבה הורשע המערער שעה שניסה לפגוע מאותו נשק בחוסאם".

בעניין **מסראווה** מדובר היה בעבירה של נשיאת נשק ללא רשות ועבירה של ניסיון לפצוע בנסיבות מחמירות. נקבע שם, שלעבירה של נשיאת נשק ללא היתר יש זיקה ממשית לביצוע העבירה האחרת, שהרי באמצעות אותו נשק עצמו ניסה המערער (שם) לפגוע בחוסאם, ולכן הייתה הצדקה להורות על חפיפה של המאסרים המותנים שהופעלו.

לעומת זאת, במקרה שבפנינו מדובר באיומים שהשמיע המשיב כלפי מאבטחי בית-המשפט, כשאינו אלה עומדים בפני עצמם. בהמשך, כשחזר המשיב לבית המשפט התווספה העבירה של החזקת סכין שלא כדין.

עוד נוסף, שהעובדה שהמשיב, למרבה הצער, בחר לעצמו אורח חיים עברייני, כשהמאסרים המותנים שבת המשפט הטילו עליו פעם אחר פעם לא הרתיעוהו, מחייבת אף היא הפעלה במצטבר של המאסרים המותנים, ואין למשיב להלין אלא על עצמו בלבד.

כ"ב. הסנגור ביקש מאתנו להסתכל על התמונה הכוללת של ההתרחשות שארעה באותו יום בבית המשפט. לשם כך הציג בפנינו הסנגור את הסרטון המתעד את המקרה, באמצעות הסמארטפון, וביקש לשכנענו שהפעלת כל המאסרים המותנים במצטבר זה לזה, בנוסף לתקופת המאסר בפועל שהטיל בית-משפט קמא בגין התיק נשוא הדיון, מביאה לתוצאה בלתי סבירה ובלתי מידתית.

לטענת הסנגור, אין כל יחס בין העבירות שביצע המשיב לבין הפעלת כל המאסרים המותנים במצטבר, מה שיביא לכך שיהא על המשיב לרצות תקופה ארוכה של מאסר בפועל, כשהאירוע שהתרחש באותו יום אין בו כדי להצדיק זאת.

נשיב על-כך, שבית משפט קמא הלך כברת דרך גדולה עד מאוד לקראת המשיב בכך שהסתפק בהטלת עונש מאסר בפועל לתקופה של ארבעה חודשים בלבד, כאשר מתחם הענישה נע בין שלושה חודשי מאסר בפועל עד 12 חודשי מאסר בפועל, בעוד שהן נוכח נסיבות ביצוע העבירות, והן בהתחשב בהרשעותיו הקודמות של המשיב, היה מקום להטיל עליו עונש מאסר שיהא קרוב לרף העליון של המתחם.

בבואנו לקבוע את התוצאה הסופית בערעור זה הנחה אותנו העיקרון שאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה על קולת העונש.

לצד החומרה הבאה לידי ביטוי בעצם ביצוע העבירות של אינומים והחזקת סכין, והעובדה שהמשיב מנהל אורח חיים עברייני ואין מורא החוק עליו, לרבות העדר אופק שיקומי, הבאנו בחשבון את גילו הצעיר של המשיב (22),

הודאתו בעובדות כתב-האישום, נסיבות חייו הלא פשוטות כפי שתוארו על ידי סנגורו, ודברי החרטה והצער שהביע המשיב בדברים שנשא בפני בית-משפט קמא. סברנו, שנוכח השיקולים לקולא שצוינו לעיל, ראוי לפתוח למשיב צוהר של תקווה, לעתיד לבוא, ולהימנע מלמצות את הדין עמו.

כ"ג. החלטנו אפוא שלא להתערב בארבעת חודשי המאסר בפועל שהטיל בית-משפט קמא על המשיב, ואולם באשר להפעלת המאסרים המותנים, מחליטים אנו לקבל חלקית את ערעור המדינה, כך שבנוסף לששת חודשי המאסר על-תנאי (שהוטלו ב-ת"פ (שלום תל-אביב) 11415-12-16) אשר הופעלו במצטבר לארבעת חודשי המאסר בפועל, יופעלו במצטבר גם שלושת חודשי המאסר על-תנאי (שהוטלו על המשיב ב-ת"פ (שלום טבריה) 16520-05-18), ואילו חמשת חודשי המאסר על-תנאי (שהוטלו ב-ת"פ (בית המשפט לנוער נתניה) 12045-04-16) וחודש מאסר על-תנאי שהוטל בע"פ (מחוזי חיפה) 18558-02-18) יופעלו בחופף.

בסך הכל יהא אפוא על המשיב לרצות 13 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 16.9.2019.

כל שאר חלקי גזר-דינו של בית-משפט קמא - עומדים בעינם ללא שינוי.

שלטונות שב"ס מתבקשים בזאת לשקול אפשרות לשיבוצו של המשיב בתוכנית שיקומית לרבות טיפול לשליטה בכעסים.

למזכירות: יש להנפיק פקודת מאסר מתוקנת וכמו כן יש להמציא לשב"ס את העתק פסק הדין.

ניתן היום, ט"ז שבט תש"ף, 11 פברואר 2020, במעמד הנוכחים.

ש' שטמר, שופטת
עמיתה

כ' סעב, שופט

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]